

Empowered lives.
Resilient nations.

ОГЛЯД СТАНУ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

місто Волноваха

2019

РЕЗЮМЕ

Зниження активності бойових дій у районі суттєво поліпшило ситуацію з безпекою за останні 12 місяців. Водночас м. Волноваха є найбільшою транзитною зоною, яку перетинають десятки тисяч людей щомісяця, які прибувають з невідконтрольної території, що позначається на безпеці місцевих жителів.

Оскільки людей турбують злочини, які важко розкрити (шахрайство), поліція стала приділяти більше уваги їх профілактиці. Однак без додаткових зусиль з розвитку мережі відеонаблюдення і поширення профілактичних матеріалів досягти успіху в цьому напрямі буде складно.

Важливим фактором безпеки є дороги. Їх стан ускладнює сполучення з багатьма населеними пунктами, що значно збільшує час реагування для поліції та ДСНС. Також є загроза обвалу залізничного мосту, який з'єднує північну та південну частини Волновахи. Робота ДСНС оцінюється високо, хоча через протяжність району швидкість реагування залишається значною. Відкриття центрів безпеки в Новотроїцькому та Хлібодарівці (в перспективі) частково вирішило проблему. У місті та районі ведеться робота з підготовки до надзвичайних ситуацій.

Надані рекомендації містять ідеї проєктів, які дозволять вести роботу щодо зниження наявних загроз і заохочувати населення до участі в програмах, спрямованих на перетворення Волновахи на більш безпечне місто.

ЦІЛІ

Оцінювання місцевих проблем безпеки з погляду місцевого населення.

Оцінювання інституційної спроможності поліції та можливості надавати поліцейський сервіс.

Оцінювання інституційної спроможності ДСНС реагувати на надзвичайні ситуації.

Оцінювання ініціатив з community policing.

МЕТОДОЛОГІЯ

Для проведення оцінки було розроблено спеціальний інструмент, питання якого ґрунтувалися на положеннях Методології оцінки спроможності ПРООН (UNDP Capacity Assessment Methodology) з урахуванням місцевих особливостей законодавства і системи управління державними органами.

Інформація збиралася під час проведення інтерв'ю з представниками місцевої влади, жителями Волновахи, керівництвом та працівниками поліції, керівництвом та працівниками ДСНС. **Всього було проведено 8 глибинних інтерв'ю.**

✓ Загальний огляд ситуації з безпекою

Місцеві жителі відзначають, що ситуація з безпекою за останній рік покращилася. Це насамперед пов'язано зі зниженням активності бойових дій у районі та певним поліпшенням роботи поліції. Поліція стала приділяти більше уваги профілактиці злочинів, внаслідок чого покращилася безпека в денний час.

Регулярно проводяться громадські слухання з питань безпеки, засідання робочої групи. Серед проблем, які турбують населення — незаконний продаж алкоголю та розповсюдження наркотиків. Місцева влада доволі високо оцінює роботу поліції. Поліція (керівництво) регулярно звітує на засіданнях групи з громадської безпеки і соціальної згуртованості. У Волновасі активно діє осередок ГО «Ліга майбутніх поліцейських», який проводить різні заходи щодо профілактики злочинності серед підлітків і молоді.

Фактором, який суттєво впливає на безпеку у Волновасі є той факт, що місто стало пунктом транзиту величезної кількості людей з невідконтрольних уряду територій (приблизно 50 тис. осіб щомісяця), що спричиняє додаткове навантаження на комунальні служби та змінює структуру безпеки: частина злочинів скоюється людьми, які приїхали на короткий термін, тому їх складно розкрити. Населення також турбують телефонні шахрайства та махінації з банківськими картами.

Роботу ДСНС оцінюють високо: пожежно-рятувальна частина своєчасно й ефективно реагує на виклики. Створено центр безпеки в Новотроїцькому та планується найближчим часом у Хлібодарівці. На сьогодні добровільної пожежної дружини

немає, але створено добровільне громадське формування з охорони громадського порядку та державного кордону. Для ДСНС закуплена нова техніка та цифрові радіостанції.

У місті та районі створено комісію з цивільного захисту та надзвичайних ситуацій, розроблено план евакуації, створюється штаб із НС, є схема оповіщення. На території міста і району є дислокації підрозділів Збройних Сил України, деякі з них виїхали та залишили після себе боєприпаси. Так, наприклад, у будівлі центральної районної лікарні в Волновасі знаходився підрозділ, який після виїзду в 2018 році залишив після себе територію і приміщення, які потребують розмінування. Це питання досі не вирішено, територія не огорожена парканом і становить потенційну небезпеку. Для виконання робіт за коштів місцевого бюджету потрібно вирішити питання власності, оскільки п'ятиповерхове приміщення знаходиться на балансі МОЗ України. З військовими співпрацюють через керівників військових підрозділів і ВСП.

Місцева влада і поліція погоджуються, що місто потребує збільшення кількості відеокамер, щоб охопити ключові ділянки, важливі для

транзитного міста, куди прибуває величезна кількість людей на короткий проміжок часу. Необхідно не менш ніж 20 камер.

Вулиці міста освітлені недостатньо, хоча останніми роками ситуація поліпшується. Проблемою також є бездомні пси, популяцію яких необхідно контролювати, прищеплювати, чіпувати. За проектом ПРООН вакцинували і прочіпували 120 особин, але цього недостатньо для вирішення проблеми в масштабах міста.

На території району розташовані об'єкти критичної інфраструктури — Великодольська фільтрувальна станція (КП «Вода Донбасу») і «Донський Неохім». Також жителів і владу хвилює створення альтернативного джерела водопостачання. У разі виникнення загрози пошкодження водопроводу все місто залишається без води. Поганий стан доріг негативно впливає на безпеку, тому що з деякими населеними пунктами практично немає сполучення. Є загроза обвалення залізничного моста, який з'єднує північну та південну частини міста.

✓ Робота поліції

У Волноваському районі проживає понад 100 тис. людей, зареєстровано 45 000 переселенців. Щодня до Волновахи приїжджає приблизно 1500–1800 жителів ОРДЛО для отримання виплат, покупки ліків тощо. Необхідно виставляти по одному поліцейському на кожен блок-пост для роботи з базами даних. Несення служби на блок-постах забезпечує НГУ, поліцейські обробляють і звіряють з базами даних дані громадян.

На території обслуговування Волноваського відділу поліції знаходяться проблемні населені пункти, як-от Широкине, Гранітне, Чермалик, де активність бойових дій зберігається на високому рівні, тому говорити про повну безпеку рано. Складність у забезпеченні безпеки обумовлено протяжністю району та лінії розмежування — 140 км, а також наявністю на території обслуговування 2 КПВВ — «Пищевик» і «Новотроїцьке».

За штатом у відділі 30 дільничних і 16 поліцейських, з яких працюють лише 12. Некомплект на рівні 50% сильно перевантажує співробітників, а в деяких населених пунктах поліція взагалі недоступна. Є піші патрулі по м. Волноваха, в районі працює

одна група швидкого реагування та одна в місті. Сьогодні відкрита поліцейська станція на базі Мирненської ОТГ, що дозволило трохи раціональніше використовувати ресурси. Раніше туди їздили поліцейські на ротачію, зараз їх перевели в Андріївську сільську раду, де вони обслуговують 40 км лінії розмежування. Другу поліцейську станцію відкрили в Новотроїцькому. Також необхідні поліцейські станції в Хлібодарівці та Нікольському, що дозволить зробити поліцію більш доступною на всій території району.

У населення виникають конфлікти з військовими на деяких ділянках, особливо в районі Андріївки-Гранітного. Найбільш поширеною причиною конфлікту є вживання алкоголю. Також поліція займається вирішенням бійок, проблем домашнього насильства та крадіжок — це найбільш поширені злочини.

Складнощі пов'язані з оформленням померлих, людям іноді доводиться очікувати по декілька годин, бо фізично доїхати до багатьох сіл, особливо в осінньо-зимовий період, поліції вкрай складно. (Під час проведення оцінювання парламент скасував так звані «правки Лозового», серед яких обов'язкова експертиза при встановленні факту смерті).

Більшість поліцейських є місцевими жителями. Всім надають можливість вчитися заочно. Набір персоналу здійснюється через тренінговий центр ГУНП, люди поступово приходять, але некомплект зберігається на рівні 15%.

У день реєструється приблизно 50–60 повідомлень від громадян, з них близько 5% вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

За 9 місяців 2019 року було зареєстровано 6 237 заяв і повідомлень.

Персонал забезпечений простими автомобільними аптечками.

Районна влада виділила гроші на ремонт приміщення відділу поліції (ремонт триває). Не зважаючи на високий відсоток забезпечення паливом від управління, потреба в ньому зберігається. За показниками роботи район є одним із лідерів у області. Серед найпоширеніших адміністративних правопорушень — управління транспортним засобом в стані сп'яніння (ст. 130 КУпАП). Планується запуск програми «Поліцейський офіцер громади».

Поліція активно співпрацює з громадськістю: спільно з ОСББ міста запустили вже 26 відеокамер у рамках проекту «Безпечний будинок». Важливо відзначити, що поліцію переважно цікавлять великі населені пункти, а в місцевих бюджетах немає грошей на фінансування програм безпеки.

Для більш ефективної роботи поліція потребує оргтехніки для обладнання поліцейських станцій. Також необхідно провести ремонт поліцейської станції в Андріївці. Серед потреб також — матеріали для інформаційної

кампанії/роботи з профілактики злочинів. **Особливо це стосується шахрайства:** телефонного, карткового, в Інтернеті.

✓ Робота ДСНС

Волноваха обслуговує ДПРЗ-11. У штаті підрозділу 177 осіб, некомплект складає 18. У ДПРЗ 18 пожежних машин, зокрема найсучасніша техніка з можливістю брати великий запас води. На кожну зміну заступає 21 співробітник, які розподілені на три варти в трьох частинах.

У 2019 році ДПРЗ-11 здійснило 140 виїздів на пожежі та 217 на надзвичайні ситуації.

Через приєднання частини Бойківського (Тельманівського) і Новоазовського районів площа обслуговування значно збільшилася. Є населені пункти, віддалені на 90 км від Волновахи. Розглядається питання про передачу їх в оперативне підпорядкування Маріуполю. З огляду на велику територію обслуговування і поганий стан доріг середній час прибуття становить 23 хвилини.

Відкрито центр безпеки в Новотроїцькому, в планах — відкриття в Мирному, Хлібодарівці, що дозволить більш оперативно реагувати на виклики.

За останні чотири роки загін отримав 4 нові автомобілі. Ведеться ремонт приміщень за кошт субвенцій районної ради, також район купив пожежний автомобіль.

У 2019 році за цільовою програмою фінансування ДСНС з районної програми було виділено 2 млн. гривень на запчастини, ПММ, ремонт і піноутворювач.

Рятувальники мають такі потреби: бойовий одяг, ПММ, запчастини для техніки, пожежні рукави. У районі існує величезна проблема з водозабором і вододжерелами, через брак води необхідні мотопомпи для перекачки

з віддалених вододжерел, гідрообладнання та пневмопіддушка, автомобільні та індивідуальні аптечки. Також потрібні бронезилети і каски для піротехніків, які працюють уздовж лінії розмежування.

ВИСНОВКИ

- Місцеві жителі відзначають, що ситуація з безпекою за останній рік покращилася. Це насамперед пов'язано зі зниженням активності бойових дій у районі і певним поліпшенням роботи поліції.
- Волноваха фактично стала транзитною зоною, яку відвідують десятки тисяч людей щомісяця. Це не тільки створює навантаження на місцеві служби, а й змінює структуру безпеки: частина злочинів скоюється людьми, які приїхали на короткий термін, і тому їх складно розкрити.
- Поліція стала приділяти більше уваги профілактиці злочинів, внаслідок чого зросла безпека в денний час. Додатково поліпшити цю роботу допомогла б програма встановлення додаткових відеокамер. Ведеться робота з населенням: керівництво поліції регулярно звітує про результати роботи.
- Важливим фактором безпеки є дороги. Їх стан ускладнює сполучення з деякими населеними пунктами, що збільшує час реагування для поліції та ДСНС. Також є загроза обвалу залізничного моста, якій з'єднує північну та південну частини Волновахи.

- Загалом ДСНС своєчасно й ефективно реагує на виклики, завдяки відкриттю центрів безпеки в Новотроїцькому та Хлібодарівці (найближчим часом). Планується розвивати взаємодію з громадами і створити добровільну пожежну дружину. Злагоджене співробітництво ДСНС і місцевої влади дозволяє використовувати місцеві бюджети для покупки нової техніки та цифрових радіостанцій.
- У місті та районі створено комісію з цивільного захисту та надзвичайних ситуацій, розроблено план евакуації, створюється штаб із НС, є схема оповіщення.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Поліції та місцевій владі слід розробити й реалізувати проект, спрямований на збільшення кількості відеокамер, щоб охопити ключові ділянки, важливі для транзитного міста. Необхідно не менш ніж 20 камер.
- Необхідно працювати над поліпшенням освітлення вулиць, проектами по стерилізації бездомних псів — це істотно підвищить відчуття безпеки жителів.
- Ремонт поліцейської станції в Андріївці дозволить прискорити доступ населення сусідніх населених пунктів до послуг ДСНС.
- Необхідно розвивати проекти зі створення та розповсюдження матеріалів для інформаційної кампанії/роботи з профілактики шахрайства (телефонного, з картками, в Інтернеті) — це дозволить знизити кількість постраждалих від цього виду злочинів.

